

‘Waar leraren leren, leren leerlingen beter.’ Het klinkt wellicht als een open deur, maar toch lijkt het leren van leraren zelf niet heel goed van de grond te komen, als we de Onderwijsinspectie mogen geloven. Dat is jammer, want lerende leraren zorgen niet alleen voor beter lerende leerlingen; ze zorgen ook beter voor zichzelf. Uit onderzoek weten we dat leraren die zich blijven ontwikkelen met meer plezier voor de klas staan en ook langer voor het beroep behouden blijven.

Er zijn gelukkig best veel mogelijkheden om die ontwikkeling te organiseren, vooral door met elkaar in dialoog te gaan.

In deze presentatie bespreken we eerst hoe het komt dat dat sociale professionele leren vaak niet zo goed van de grond komt, en vervolgens verkennen we hoe je verder kunt komen juist door met elkaar de dialoog te zoeken als leraren. Tenslotte presenteren we een aantal concrete manieren om dat te organiseren.

Hogeschool van Amsterdam

DOCENTEN IN DIALOOG

NRO-Themapagina

Loes de Jong, UvA

André Koffeman, UvA/ HvA

En wie
zijn jullie?

CREATING TOMORROW

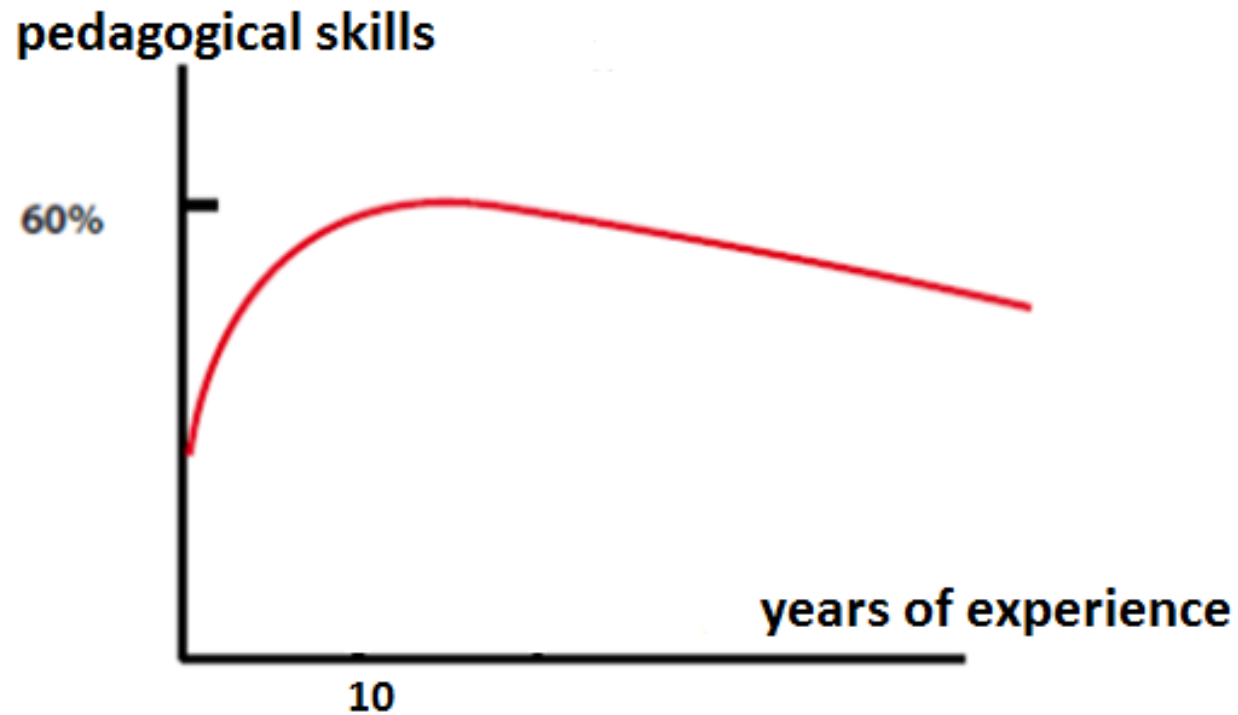
Hoe organiseer
je dialogisch
leren?

VANDAAG

1. Leren van leraren
2. Leerbronnen
3. Dialogisch leren

LERENDE LERAREN: HOE ZAT HET OOK ALWEER?

Grift, W. van de (2007). Quality of teaching in four European countries: a review of the literature and application of an assessment instrument. *Educational Research*, 49(2), 127–152. <http://doi.org/10.1080/00131880701369651>

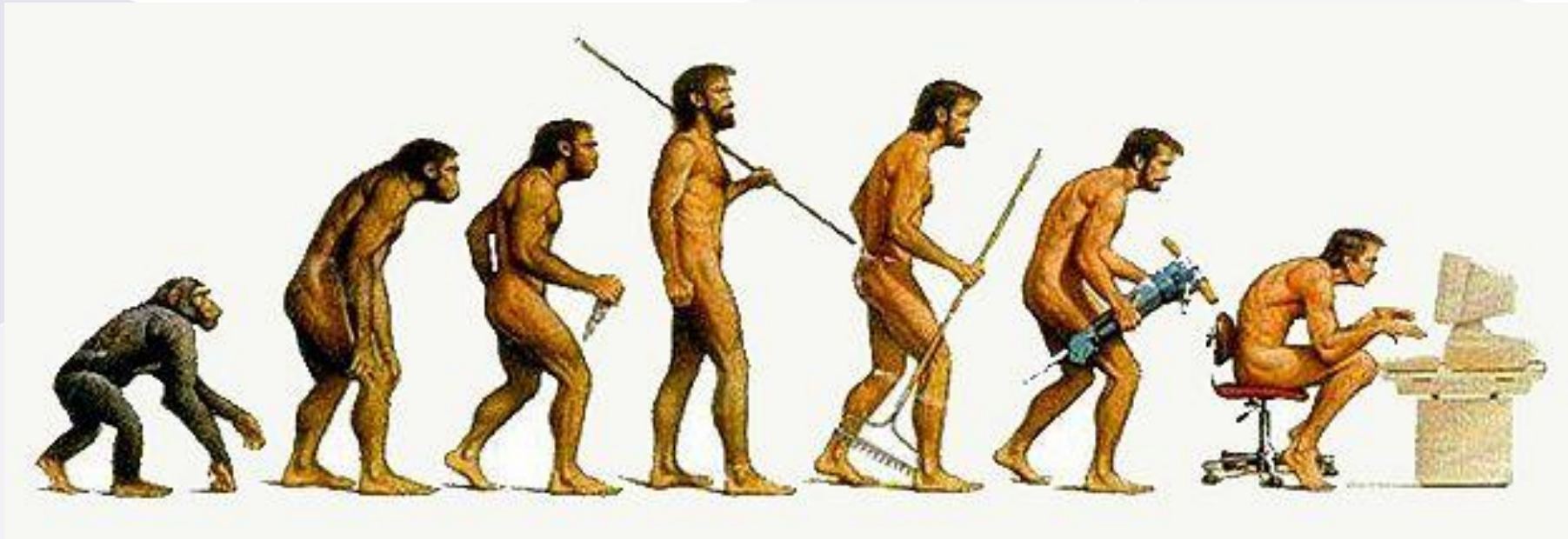
Grift, W. van de (2010). *Ontwikkeling in de beroepsvaardigheden van leraren. Inaugural lecture*. Eindhoven: Drukkerij Lecturis. Retrieved from <https://www.rug.nl/education/lerarenopleiding/onderwijs/oratie-van-de-grift.pdf>

“...Place the oxygen mask on yourself first before helping small children or others who may need your assistance.”

RE-ACTIEF VS PRO-ACTIEF LEREN

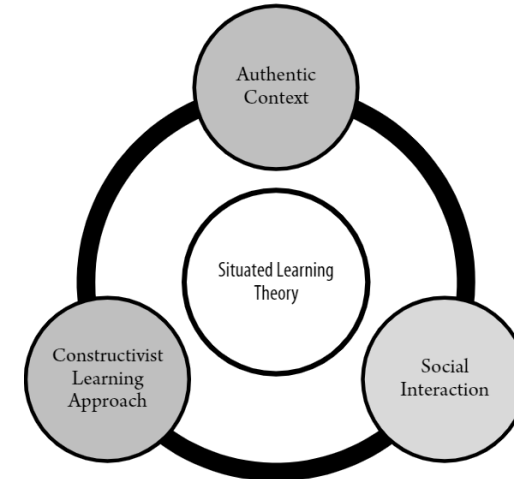
Leren = aanpassen aan (nieuwe) omstandigheden

Reactief leren:

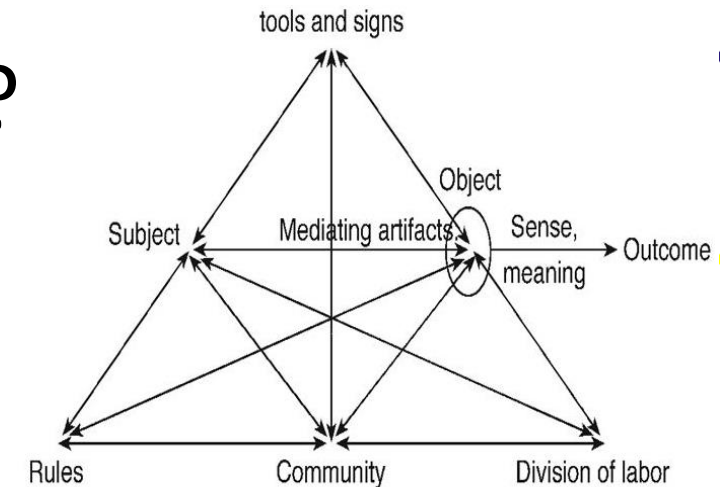
- omgaan met wat (of wie) op je pad komt.
- leren door 'confrontaties': plaatsen waar je huidige ideeën/ praktijken ter discussie gesteld worden

Waar kun je die confrontaties vinden?

Bronnen van leren

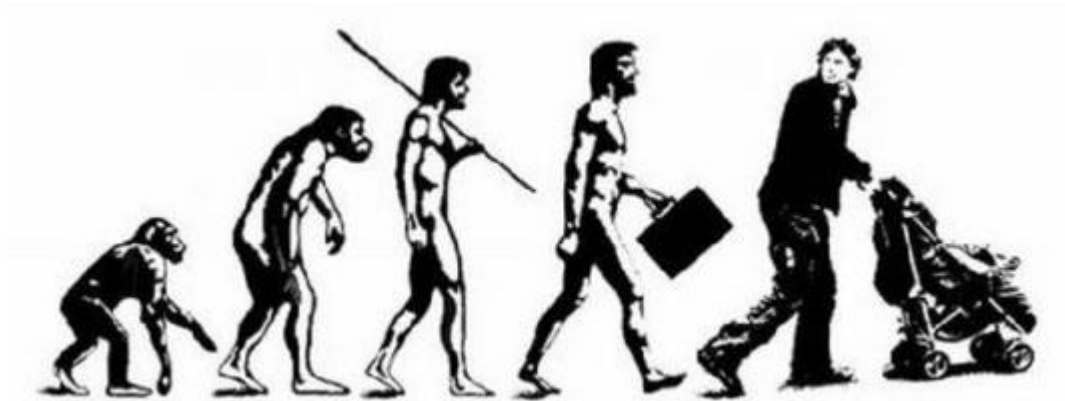
Bron: Green, Eady, & Andersen (2018)

Creating Tomorrow

Drie bronnen

1. Eigen praktijk – jij en je leerlingen
2. Sociale context – jij en je collega's
3. Theorie – jij en je vakliteratuur

LEREN 1:

Fysieke context: ervaring, praktijk, situatie,

Leren = omgaan met ervaringen

STIMULUS-RESONSE; ACTIE-REACTIE

Per definitie krachtig;

per definitie beperkt

**Leren wordt aangezet door
feedback**

LEREN 2:

Sociale context: groep,
NABIJE ANDEREN

**Leren = samen kennis construeren
door [leer]ervaringen uit te wisselen**

**Leren ontstaat als je het
effect van het handelen van
iemand anders waarneemt**

Copyright © 2011

Old Stoves are HOT

A History of Antique
Cooking Stoves

LOOK
INSIDE

Contains hundreds
of vintage images and
a Resource Guide

Skip Lau

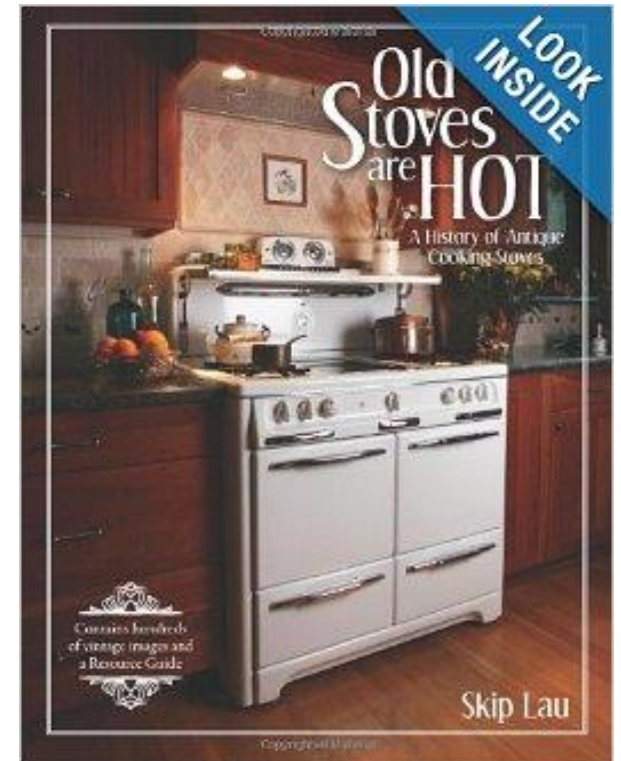
Copyright © 2011

LEREN 3:

Theoretische context:
conceptualiseren, theorie,
VERRE ANDEREN

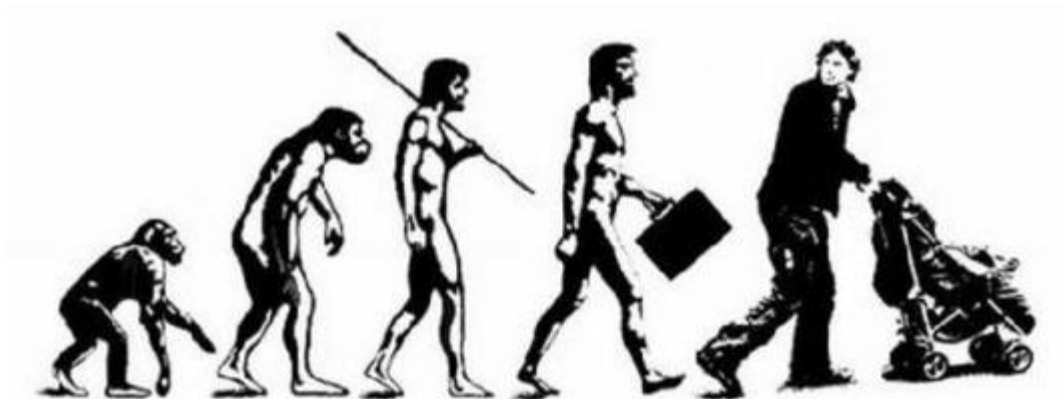
Leren = verandering in kennis-
structuren in het geheugen

**Leren wordt versterkt door
informatie-verwerking**

Waar vind je je eigen leerzone? Hoe stel je jezelf ter discussie?

1. Nieuwe praktijkervaringen organiseren (of nieuwe feedback op bestaande praktijken)
2. Jezelf 'bloot'stellen aan collega's: docenten in dialoog
3. Jezelf spiegelen aan literatuur

<i>Sources for learning in:</i>	1. Personal practice domain	2. Social domain	3. Theoretical domain
<i>Learning starts with:</i>	Personal experiences (trial and error; 'learning by doing'); (response to) feedback	Examples, exchange (vicarious learning and mimesis) Identification with near others; participation; collaboration	Consulting theory/ literature; study, conceptualising (information processing)
<i>Learning is mainly:</i>	Reactive; implicit Inductive (practice becomes theory)	Observative Socially constructed	Deductive (theory becomes practice)
<i>Learn from:</i>	Self; feedback	Near others; role models; socialisation	Distant others; external points of reference; theoretical input
<i>Types of knowledge:</i>	'Practical wisdom'; intuitive expertise	Shared knowledge	Theoretical knowledge; schemata
<i>Catalysing forces:</i>	New, challenging practices (stimuli); positive and negative experiences; feedback of behaviours; reflection	Collaborative structures, like Professional Learning Communities or Communities of Practice	Presence of mediating forces; relevant ('what works') theories; cooperation with academics

Onderzoekende
houding, verkennen
niet beoordelen

Onderliggende
overwegingen en
opvattingen blootleggen

Kritische
vragen
stellen

Authentieke
voorbeelden uit de
eigen onderwijspraktijk

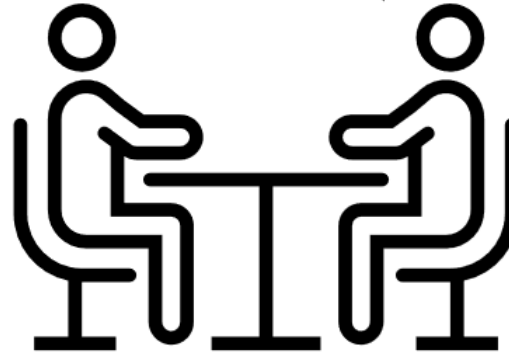

Relateren aan
toekomstig onderwijs

Focus op het leerproces
van leerlingen of
studenten

Gelijkwaardigheid en
veiligheid tussen
gesprekspartners

Specifieke en complete
representaties van de
onderwijspraktijk

Theoretische
inzichten over
onderwijs

Vertragen

Lesbezoeken en feedback

Collegiale consultatie

Intervisie als vorm van professionalisering

Samenwerken

aan een innovatief vraagstuk, met collega's uit andere scholen of met studenten, onderzoekers, opleiders of mensen uit andere sectoren.

Werkplaats

Sommige scholen organiseren werkplaatsen (workshops) waarin leraren – vaak begeleid door collega's van een hogeschool of universiteit – werken aan hun eigen onderwijs.

Lesson study

is een methode waarin leraren samen onderwijs ontwikkelen en evalueren.

School als PLG

In een professionele leergemeenschap (PLG) wordt er op allerlei manieren samengewerkt en -geleerd.

LeerKRACHT!

heeft een schoolbrede aanpak ontwikkeld waarin samenwerking een sleutelrol speelt.

'The deprivatization of ideas and practices'

Hoe zit dat bij jullie?
Ideeën, praktijken?